

שירת האור תש"ע בבית הסופר 15.12.09

פתיחה: אנו נושאים לפידיים

אנו נושאים לפידיים

מילים: אהרן זאב, לחן: מרדכי זעירא

אנו נושאים לפידיים בלילות אפלים,

זורחים השבילים מתחת רגלינו.

ומי אשר לב לו הצמא לאור –

יישא את עיניו ויבוא אלינו לאור –

ויבוא!

נס לא קרה לנו, פך שמן לא מצאנו -

לעמק הלכנו, ההרה (=להר) עלינו,

מעיינות האורות הגנוזים גילינו.

נס לא קרה לנו, פך שמן לא מצאנו –

בסלע חצבנו עד דם, ויהי אור.

תודה לזמרת גלי חי, ששרה 'אנו נושאים לפידיים'

יו"ר האגודה המשורר בלפור חקק, משוררות, משוררים, סופרות וסופרים,

קהל יקר

ערב טוב וחג אורים שמח לכם ולכל בית ישראל.

האור הוא התופעה הבולטת ביותר בכל התופעות של הקוסמוס. הוא אחד

הגורמים הראשונים במעלה שבאמצעותם מכיר האדם את הטבע. רוב החומר

החושני שלנו מן העולם בא לנו דרך האור, מרשמים חזותיים. – אנו לומדים

על העולם שסביבנו בזכות האור. סמואל ג'ונסון טבע את האימרה הבאה על

האור: "הכול יודעים את האור, אך אין איש יודע לומר מהו האור". בפי כל

עמי העולם האור הוא שם נרדף למחשבה, לנאורות, להכרה ודעת. המעשה הראשון בבריאה היה האור.

האם יש קשר בין אור לשירה? הקבלה רואה באור שבעת הימים, את האור הגנוז, שעתיד הקדוש ברוך לתת לצדיקים לעתיד לבוא. האדם הוא הניצוץ האלוהי. אור שבעת הימים לבד ממשמעותו התיאולוגית הוא גם מוטיב שירי. הנביא ישעיהו [ל, כו] אומר: 'ואור החמה יהיה שבעתיים כאור שבעת הימים'. ביאליק בשיר 'אמי זיכרונה לברכה' כותב:

פְּמַעַט פְּקָחָה אֲמִי עֵינֶיהָ הָעֵשְׂשׂוֹת וְאֶרָא:

אור שְׁבַעַת הַיָּמִים שָׁם יִהְיֶה,

האם יש קשר בין אור למחשבה? חז"ל השתמשו בביטוי 'אור התורה' ואומרים: הרוצה להחכים – ידרים [בבא בתרא, כה, ב], כי בצד דרום של המשכן ושל בית המקדש עמדה מנורת שבעת הקנים, שהיא סמל הנאורות והחכמה. הנה הקשר הראשוני בין אור וחכמה. בתרבויות האנושיות מסמל האור את רוח הקידמה וההשכלה. אנו מדברים על נאורות, מילה שמקורה באור. כך גם בשפות אחרות (Enlightened). חכמי הקבלה ראו בכוכבים הנוצצים מקור של שירת הודיה לאל. הנה לנו קשר בין שירה ואור, שהוא הנושא המרכזי של ערב זה.

אנו מייחלים שיהיה לנו לא רק אור נרות, אלא אור פנימי, אור שבעת הימים כי יהל ויקרין אהבה על סביבתנו, כדברי עגנון: 'יֵשֵׁב עִמָּהֶם וְנִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד אֹרֶחַ אֲהַבְתָּם'. כל אחד מאיתנו הוא 'נר קטן', אך כולנו באחדותנו 'אור איתן'.

קהל יקר,

הלילה מדליקים אנו את הנר החמישי של חנוכה.

המשורר איתמר יעוז-קסט ידליק את הנרות.

על שירתו של המשורר איתמר יעוז-קסט ניתן לומר כי היא שירת מלאך ללא כנפיים בתוך נוף בעשן, כשמות שניים מספריו. מאחוריו עד כה כ-55 שנות יצירה ולמעלה מ-30 ספרי שירה ופרוזה. מלאו חמישים שנה לייסודה של הוצאת 'עקד' בת טיפוחיו.

אני מזמין את המשורר איתמר יעוז קסט להדליק נר חמישי של חנוכה.

: מעוז צור ישועתי...

תודה לזמרת גלי חי.

המשורר איתמר יעוז קסט יקרא את שירו.....

קהל יקר, לאור נרות חנוכה, אני מזמין את יו"ר אגודת הסופרים המשורר בלפור חקק לומר דברי פתיחה לערב המיוחד הזה, שכולו שיר ואור. בלפור חקק, משורר, סופר ואיש חינוך. למעלה מ-20 ספרים חוברו על-ידו. כמחציתם ספרי שירה. שירתו יונקת בין השאר מן התנ"ך, המדרשים ושירת ימי הביניים. בלפור עלה בגיל שנתיים עם הוריו מבגדאד. ב-1965 נבחר עם הרצל אחיו תאומו לחתן התנ"ך העולמי. לא מכבר נבחר לקדנציה שנייה כיו"ר אגודת הסופרים.

המשורר בלפור חקק יאמר דברי פתיחה ויקרא את שירו:

אהבה באור הבהיר

בְּרַחֵק זְמַן וּמָקוֹם

מֵגִיעַ אֵלַי

הָאוֹר הַבֹּהֵר שְׁלֶךְ.

מִבְּטִיךְ בּוֹהָקִים אֵלַי

נִשְׁמָע קוֹלָם

וּכְשֶׁאֶת לוחֶשֶׁת מִרְחוֹק

זָעִים עֲמוּדֵי עוֹלָם.

שׁוֹלֵי שְׁמֵלְתֶךָ גּוֹלְשִׁים לְגוֹפִי

מִמֶּרְחֶק מְקוֹם וְזְמַן

וְאֲנִי הָדוֹם לְרַגְלֶיךָ

טוֹבֵעַ בְּךָ חוֹתָמִי נֶאֱמָן.

חֹתֶם עַל לִבְךָ הַתֶּם
 חֹתֶם עַל יֶרֶכְךָ מִפְתּוֹת
 חֹתֶם עַל שְׁפָתֶיךָ לִוְאַטוֹת:
 שִׁמְנֵי כַחֲתֶם.

בְּרַחֲוֶק זְמַן וּמָקוֹם
 אֲנִי נוֹסֵעַ אֵלֶיךָ
 מִסָּע מִפְּרֶךְ
 וְרוֹאֶה אֶת הָאוֹר שְׁלֶךְ
 מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ
 שֶׁל הַעֲדָרָה.

תודה למשורר בלפור חקק.

שיר חנוכה:

ימי החנוכה

מילים ביידיש: מ. רויטמן, תרגום לעברית: אברהם אברונין, לחן:

עממי

ימי החנוכה חנוכת מקדשנו,
 בגיל ובשמחה ממלאים את לבנו.
 לילה ויום סביבוננו יישוב
 סופגניות נאכל גם לרוב.
 האירו! הדליקו!
 נרות חנוכה רבים,
 על הנסים ועל הנפלאות
 אשר חוללו המכבים...

תודה לזמרת גלי חי.

הזמנו לערב זה, העומד בסימן של אור ושל שירה, שורה של משוררים, שכל
 אחד מהם יקרא שיר אחד משלו בנושא האור.

יעלה ויבוא: המשורר צבי עצמון

ואחריו: נילי אמיר

המשורר צבי עצמון הוציא עד כה 8 קובצי שירים, זכה בפרסי הרשון, אקו"ם, חולון, ירושלים, פרס ראש-הממשלה ועוד. קובץ תשיעי יראה אור בקרוב. בעבר נמנה עם עורכי "מאזנים". מרצה בכיר למדעים במכללת דוד ילין, ירושלים, והעורך המדעי של הירחון "גליליאו". ספרו על מוח האדם "גוף הנפש", ראה אור בהוצאת "מפה".

צבי עצמון יקרא את שירו: 'בגידה'.

בבקשה המשורר צבי עצמון

בגידה

אָפּאָ תָּמִיד הָיָה הוֹלֵךְ אִתִּי, נוֹתֵן יָד, מְדַלֵּק אֶת הַמְּנֹרָה.
אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי פָּאן, עִם הַנֵּרוֹת.

תודה למשורר צבי עצמון שקרא את שירו: בגידה. שתי שורות טעונות מאוד.

תעלה ותבוא המשוררת נילי אמיר סגל.

ואחריה המשורר הרצל חקק...

המשוררת והסופרת נילי אמיר-סגל ילידת העיר תל-אביב. חיה ויוצרת כיום בראשון לציון. בעברה מורה לספרות ומדריכה לדראמה. ספר שירה "בעקבות האור" יצא לאור ב-2007. פתע בצבץ האור מבין העננים.

השיר שבחרה לקרוא - הולכת בעקבות האור, מתוך ספר שירה "בעקבות האור". בבקשה המשוררת נילי אמיר-סגל.

נילי אמיר-סגל

הלך ודעך

הלך וכלה האור.

חשרת עננים כבדה

כיסתה את גופי

את פניי

את לבי.

חשרת עננים שחורה

ירדה עליי

מחצה את גופי

את נפשי

את פניי

את לבי

ולא היה בי כוח עוד.

ביקשתי לחדול

ממלחמה.

פתע בצבץ האור

מבין העננים

מבקש את לבי

מרצד בחשיכה

כמגדלור ממרחקים.

הושטתי אליו ידיים רעבות

ורגליי העייפות פוסעות

בעקבותיו.

חזר הכוח לגופי

לבי חזר לפעום
היה בי כוח עוד
לחיות.

הולכת
בעקבות האור
הולכת כעיוורת
אחריו.

תודה למשוררת נילי אמיר-סגל שקראה את שירה 'הולכת בעקבות האור'.

יעלה ויבוא: המשורר הרצל חקק, שייקרא את שירו 'השיר הקסום'.
אחריו: המשוררת אסתי קושמרו-אברהם

המשורר הרצל אלדד חקק, תאמו של בלפור חקק, נולד עם מדינת ישראל.
בגיל שנתיים עלתה המשפחה לארץ. כבר בילדותם פרסמו השניים בעיתוני
ילדים ונוער. בגיל 17 היו לחתני התנ"ך העולמי. עד כה הוציא המשורר הרצל
חקק 15 ספרים, מתוכם 6 ספרי שירה ועם אחיו בלפור הוציא ספרי עיון
וספרי ילדים. כיהן כיו"ר אגודת הסופרים והוא פעיל בשורה של ארגונים.
ב'שיר הקסום' מבעד לפחמים נותר ניצוץ. בבקשה המשורר הרצל חקק:

השיר הקסום

מבעד לפחמים הכבויים נותר ניצוץ. לא יכלתי
לספר עליך בלי לראותו.
אני עדין רואה אותך רוחצת את הארז בתוך הסיר,
מוסיפה מים ומלח וחולמת לאט לאט
עד שהבקר נאיר.

המים הגיעו לרתיחה, אמא
הוסיפי שמן, כל דמעה שלך היא עדות,
חכי חכי עד שכל הנוזלים יתאדו. לאט:
"אין חיים, מאליש חזאת".

חשבתני שמזמן אבדה לי האמונה בנסים.
ואני רואה אותה שומרת על עולמה
נאבקות בימי אלמנותה על חרפי האור
הקלוישים, על הריסים והתריסים
מצפה כל רגע שאהובה המת עוד ישוב ויחזור,
שאלוף נעוריה שוב יעמד לצדה ויברר את הארז,
את העדשים, את השירים הישנים
שכבר בטלו בששים
והיא שרה ורותמת לאטה את הנשיר הקסום, האחד :
"אין לי חיים, אהובי, בלתי, מאליש חזאת".

קוצצת בצל ומטגנת במעט שמן
עד שהעולם יחיה לה לטוב
עד שהבצל יהיה זקב
וזוכרת רגעי נעוריה ואהבתה היפים
ומוסיפה צמוקים שטופים
ורואה בעלה המת מציץ מן העננים
וידיה נוטפות שקדים מלבנים, עד דק
וכל הריסים מוארים והתריסים שרים:
" מאליש חזאת מן רירך ו'חדך'".

הניצוץ שהיה קם לתחייה לאט לאט
השקדים מזהיבים מעט
והיא בוחשת הכל, כל חיה

וְשׁוֹאֵלֶת : אֵיכָּהּ, מִמֶּנִּי אֵלֶיךָ,
הֲרִי אֵין לִי חַיִּים בְּלִתִּי.

הַתַּעֲרֵכֶת מוֹכֶנָה, רֵיחַ נֶרְדִּים, רֵיחַ שֶׁכֶר
זוֹ מִתְנַת נִשְׁמָתָהּ, אֲבוּקָה רוֹטְטָה, מִיּוֹם לְיוֹם,
מִשׁוֹאָה מְאוֹתָתָה מֵהָר לְהָר
עַד שְׁהַחַיִּים יָשׁוּבוּ אֵלֶיךָ, מְעַנְגִּים, נִמְסִים:
" מֵאֲלִישׁ חִיָּאת מִן רִירֶכַּ וְחֹדֶכַּ
וְלֹא לִי חִיָּאת אֲבָדָן בְּעֶדְכָּ."

אֲנִי מִבֵּית בְּעֵינֶיךָ, טוֹעֵם וְשֹׁר, פִּשְׁוֹט נָסִים,
זוֹ שִׁירָתָהּ, בּוֹרֵר עֲמָה אֶרֶז ,
מִתְבָּרֵר עוֹלָמָהּ, מִתְבָּאֵר
וְהוֹלָהּ, וְאֵין לָנוּ שִׁיר אַחֵר
מִלְבָּדָהּ, וְאֵין בְּלִתִּי.

כִּי אֶת הָאֶחָת
מֵאֲלִישׁ חִיָּאת

פְּתִיתִים נְטוּהָרִים, נָסִים

תודה למשורר הרצל חקק.

השיר כד קטן

תעלה ותבוא המשוררת אסתי קושמרו-אברהם
ואחריה המשורר יוסף כהן אלרן

המשוררת אסתי קושמרו-אברהם, נולדה ברומניה, בילדותה עלתה לארץ.
מורה בחינוך המיוחד. עד כה פרסמה ארבעה ספרי שירה. קרני אור מאירות
את יומה ועוזרות לה להתמקד.

**אסתי קושמרו-אברהם תקרא את שירה 'כשאני מודה לפניך' מתוך ספרה "רוח
וחומר ומה שביניהם". בבקשה המשוררת אסתי קושמרו-אברהם**

כשאני מודה לפניך / אסתי קושמרו-אברהם*

"אלי אתה ואודך

אלוהי ארוממך" (תהילים קי"ח, פסוק כ"ח)

כשאני מודה לפניך-

קרני אור מאירות את יומי

ועוזרות לי להתמקד

בחלק החיובי שקיים אצלי.

כשאני מודה בפניך-

משהו לפתע מתחזק בי

מתחשל בי...

מתמלא בי

באמונה ובתקווה

ובעוד ועוד אהבה

ועל כל אלה

לך אלי- תודה.

תודה למשוררת אסתי קושמרו-אברהם.

יעלה ויבוא: המשורר יוסף כהן אֶלְרֵן

ואחריו: המשוררת אדלינה קליין

יוסף כהן אלרן, המקדיש את כל עיתותיו ליצירה, פרסם עד כה 13 ספרים:
11 רומנים, ספר מלחמה סאטירי, וספר שירה בשם "אלוהים חולם." הרומן

האחרון שלו, "שמועות על אושר" ראה אור בשנת 2008. השיר שייקרא הוא מתוך קובץ השירים שעתיד לראות אור בקרוב. היה לי נר ושמור לי על השלהבת.

המשורר יוסף כהן אלרן יקרא את שירו: כמו נר תמיד

יוסף כהן אלרן

כמו נר תמיד

אתה לי כמו נר תמיד

חבוי בקנאי

כמו להבה קטנה מאיר

את אפל מסתרי

תמיד יהיה הנר שלך

איך בתוך גופי

בתוך מחבוא הלב שלי

אתה לי אלוף

אתה יודע את צחוקי

יודע שתיקותי

נדאי תדע כי מלאו בך

ימי גם לילותי

על-כן תמיד יהיה לי נר

ושמר על השלכת

כחם ללילה אור ליום

אשך בי מהבהבת

אני מודה למשורר יוסף כהן אלרן

תעלה ותבוא המשוררת וילהלמינה

ואחריה המשוררת אדלינה קליין

זיוה ובשמה הספרותי וילהלמינה היא ניצולת שואה. בעת המלחמה מצאה מקלט בבית יתומים נוצרי פרבוסלבי באוזבקיסטן. על כך כתבה בספרה "בתיאבון, וילהלמינה". עלתה ארצה בגיל 9 למעברת באר-יעקב. השיר 'זהרה של אימא' מספר את סיפור עלייתה. וילהלמינה היא מרצה בכירה במכללת לוויןסקי ויו"ר ועדת אירועים באגודת הסופרים. וילהלמינה, תקרא את שירה 'זהרה של אימא'

זהרה של אמא

שני שירי די-אן-איי

מאת: וילהלמינה

הדי-אן-איי

של מיטת סוכנות

במעברת באר - יעקוב,

מוטבע בזיכרון

אוהל טמון

גוש שלוש

חלקה שתיים

שורה ארבע

קובר חלומה.

על מזרן של קש בלילות

היא 'לבית שלנו בפולניה'

חוזרת,

תמיד זוהרת

ובבוקר מספרת

"מבעד

וילאות מלמלה,

שווייצרית,
 שוב השקיפה 'די מיידשיין
 פור הינטר דעם פורהאנג',
 בבית אחוזה,
 קרדנס מהגוני בוקק
 מזליף ניצוצות
 שנדלייר מקריסטל,
 פמוטים של כסף-
 לשבת
 וראש נחושת קלל,
 שופן-
 לכל השבוע
 ינעים זמירות
 בין סדינים
 במיטת אגוז זהבהבה
 משי חבק את גופה
 מדיפה
 קפה של בוקר
 מסמיד מלונג,
 שלאג זאנה-
 קצף ידי משרתים-
 על בהונות מהלכים
 אנה ואנה
 מנה ראשונה
 לאמבט
 מקציף חמוקי העלמה,
 "מלווינה קינסטלרובנה
 לבית אשהיים",
 אמי,

*

אמי,
 כעת אני רואה אותך
 במגילה

שלך,
 איך את נשרכת אחר הקוצרים,
 כמו רות, בת מלך
 באגדה
 שלה,
 מלקטת שיירי
 אתמוליך,
 שבויה,
 אחוזה,
 פליטת הבטחותייך:
 אחר מלחמה
 "הבית שלנו"
 שם ימתין לנו.

וכשלבסוף
 הקִשע נחל תבוסה,
 שבת לַבֵּיתך
 בציפיות עמוסה,
 הוא הפך
 מסורבת כניסה,
 מאוימת סקילה,
 מבריחך
 ממנו
 והלאה לעולם
 הוא רודף
 ומטביע עצמו
 בדי- אן- איי
 בכל נימיי
 נפשך
 קושרך
 ל"מולדת" ההיא.
 פולניה שכמותך,
 יהודיה שמוקאת,
 בולעת הקיא

ורק חלום לך מביא

שמלות של סאטן

וכסיות צחורות

לעורך כמגן.

במזל לא רוככו אז ידיך

ללוש את קשי ימיך

לבצק עוגייה לילדה.

שלה יהיה מתוק,

לפחות.

תודה למשוררת וילהלמינה.

תעלה ותבוא המשוררת אדלינה קליין

ואחריה המשורר אריה קומיי

אדלינה קליין היא משוררת, מבקרת, פובליציסטית ועורכת. עד כה יצאו לאור 7 ספרים שלה. היא ייסדה את בימת 'על חוד העט'. אדלינה מנחה ועורכת אירועי ספרות ומופיעה במוסדות חינוך בתוכנית יחיד שלה: 'שבילים משתלבים ברוח'. המשוררת תקרא את שירה 'כיוון חדש'. כמעט לראות את הרוח.

בבקשה המשוררת אדלינה קליין

פיון חדש/אדלינה קליין

פֶּאֲנֹו לְטֶעַם תּוֹתִי פֶּר,

וּמִצָּאֲנֹו תּוֹתִי מֵאֶכֶל;

פֶּכָה לָאֵט לָאֵט

הַחֲדָר פָּנֹו צֶרֶף לֹא מוֹדֵעַ לָאוֹר.

אֲמַרְתֶּם: "אֲנֹו מְבִינִים הַקָּשִׁי לְצִאת" -

'מֵהַפְּבָלִים', 'מֵהַצִּלָּלִים', 'מֵהַמְעָרָה'...

..."אֶכֶל עוֹד טֶפֶת מֵאֶמֶץ - וְאַתֶּם בְּחוּץ"...

לְמִי אֶכְפֹּת לְלַמֵּד אֶת הַזְמַן?!
 אִיךָ בְּקֹשִׁי הַסִּסְנוּ לְהַגִּיעַ.
 ה'קֹשִׁי' הַתֵּל בָּנוּ וּבִיעָף עָבַר;
 אָנוּ עַל אִם הַדֶּרֶךְ, מִמֶּשׁ בַּמַּעֲבָר.
 נִגִּיעָה בָנוּ - כְּדִי נִגִּיעָה ב'כְּמַעַט אֶפְשָׁרִי'
 'כְּמַעַט שְׁלֵמוֹת'. 'כְּמַעַט לְתַפֵּס אֶת הַמַּיִם בְּכַף הַיָּד'
 'כְּמַעַט לְרֹאוֹת אֶת הָרוּחַ'
 כְּמַעַט נִעְלָם לְעַצְמוֹ ה'אֲנִי' הַמְּבַקֵּשׁ לְהַסְגֵּר.
 כְּמַעַט שָׁב לְעַצְמוֹ ה'אֲנִי', לְהַפְתֵּחַ.
 מֵאַבֶּק 'אַבְקוֹת' בְּאֹוִיר כְּפָרָפֶר
 שָׁב לְהַזְרֵעַ בְּאֶדְמָה,
 לְהִיּוֹת עֵץ עִם שְׁרָשֵׁי דַעַת.
 לְצַמֵּחַ לְאַחֵר הַיּוֹרָה -
 צַעַד לְקִרְאָת הַשָּׁמַשׁ. צַעַד לִישׁוֹם כְּסוּפֵי לֵב
 וְהָרִי הַחֲפָשׁ, לְדֹאוֹת בְּכַנְפֵי צְפוֹר...
 אָנוּ, הַנְּשִׁים - עַל אִם הַדֶּרֶךְ
 מְחַפְּשׁוֹת כּוּוֹן חֲדָשׁ.

תודה למשוררת אדלינה קליין

יעלה ויבוא המשורר אריה קומיי

ואחריו: המשוררת אורה עשהאל

אריה קומיי נולד בפולין. בילדותו משפחתו היגרה לצ'ילה ובשנת 1950 עלה
 לארץ והצטרף לקיבוץ. חיבר מילון ספרדי-עברי ואנתולוגיה של השירה
 העברית בספרדית. עד כה פירסם 4 קובצי שירה ובין תרגומיו אנתולוגיה של
 השירה הארגנטינאית. זכה בפרס של משרד החינוך של צ'ילה. ביקשנו מאריה
 קומיי שיר אור והוא הבהיר לנו, כי אור לגביו הוא סבלנות וסובלנות. ואכן
 שירו 'או אות אחת' הוא שיר אור השוכן כבוד בין סבלנות לסובלנות והכל
 בגלל תוספת האות ו"ו. זהו שיר מזמור לנאורות. השנה הגיע אריה קומיי
 לגבורות.

או- אות אחת

מַעֲנֵנוּ.
תִּסְכַּף שֶׁל אוֹת אַחַת
מִרְחִיקָה כָּל כָּד
אֶת פְּרוּשׁ הַמֶּלֶךְ.
מוֹסִיפִים רַק אוֹת, רַק ו'
וּמִיד
הַסִּבִּלּוֹת
נִהְפְּכָת לְסוּבִּלּוֹת.
כְּלוּמָר:
לֹא רַק לְשִׁמְעַ אוֹתָךְ
בְּסִבִּלּוֹת
אֵלָּא
שֶׁתִּהְיֶה לִּי גַם
הַסִּבִּלּוֹת לְהִבִּין אוֹתָךְ.

תודה למשורר אריה קומיי.

המשוררת אורה עשהאל הולכת לנפץ את האור.

המשוררת והסופרת ד"ר אורה נחמה זילברשטיין עשהאל, שורשיה בארץ עמוקים ואבותיה נמנו על מייסדי ראשל"צ ורחובות והיו מבוני תל-אביב והגליל. חוקרת ועורכת בתחום מדעי הטבע ותקשורת. עד כה יצאו מפרי עטה 5 ספרי שירה, רומן וסיפורים, לצד אסופת מאמרים. ערכה והפיקה את הספר 'במדרון' מאת הסבתא רבא שלה הסופרת נחמה פוחצ'בסקי, שממנה ירשה את שמה השני 'נחמה'. המשוררת אורה עשהאל היא פעילה באיגודי נשים ובאגודת הסופרים.

המשוררת אורה עשהאל תקרא את השיר שלה 'לנפץ את האור'.

יחתום את הערב המשורר מנחם פאלק.

לנפץ את האור

הָאִישׁ, עִירָם, עוֹר הַקִּנְגָּרוֹ חוֹבֵק תְּלָצִיו,

יָשַׁב בְּמִרְחָב בְּאַרְגָּנֵיהֶם הִרְחֹקָה אֵי שָׁם
 בְּאוֹסְטְרָלִיָּה, מְקוֹם שֶׁהַכְּבִישִׁים אֵינָם מְגִיעִים
 הַגִּשְׁמִים מִמְּשִׁיכִים בְּמִסְעֵה הָעֲנָנִים לְמִקְוֵמוֹת אַחֲרִים,
 הַשֶּׁקֶט עוֹטֵף אֶת הַמְדָּבָר מְחַכָּה בְּסִבְלָנוֹת לָרַעַם לְבָרֶק
 לְנִבְיטָה וּפְרִיחָה כְּמַעֲט בְּבֵת אַחַת אַחֵר הֵנֵס הַמִּתְחַדָּשׁ:
 מִיָּם מִהִשְׁמִים לְמֵלָא אֶת הַגְּבִים, לָרַעַן
 אֶת עֲצֵי הָאֶקְלִיפְטוֹס הַשְּׁחוּחִים, עֲצֵי הַשִּׁטִּים הַשְּׂיֻחִים....

הָאִישׁ הָעִירִם הָיָה רוֹצֵה לְתַפֵּס וְלִשְׁבֹּר אֶת קֶרֶן הָאוֹר -
 לְנִפְצָה לְצִבְעִיָּה כִּד שִׁיּוּכָל לְתַעַד סְפוּרוֹ
 בְּנִפְיִצוֹת צִבְעֵי הַקִּשּׁוֹת גְּלָקִיקִים גְּלָקִיקִים....
 לֹא הָיְתָה בְּיָדוֹ וְלוֹ מִנְסָרָה, מְגִדָּלָת, אוֹ פֶּסֶת זְכוּכִית
 לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה הַקִּשּׁוֹת שֶׁהָרָאָתָה לוֹ כְּמָה נִפְלָא
 יָכֹל שְׁלָל הַצִּבְעֵי לְהוֹפִיעַ בְּטַפּוֹת הַמִּים בְּשָׁמַיִם
 קִשּׁוֹת צִבְעוֹנִית עֲגֻלָּה טְמִירָה נַעֲלָמָה הָיְתָה
 גַּם כְּאִשּׁוֹר הַמְּשִׁיף מִסְעוֹ עַד לְצוּקִים לִיד הַיָּם וְגַם שָׁם -
 בַּמִּים הָרוֹעֲמִים הַבָּאִים כְּגִלִּים מִתְנַפְּצִים לְקוֹל
 לֹא יָכֹל הָיָה לְשַׁלֵּט אֵף לֹא לְאַחֹז בְּקִשּׁוֹת הַצִּבְעֵי

הָאִישׁ הָעִירִם, בְּצַד הָאוֹר חוֹלֵם חֲלוֹמוֹתָיו,
 נִקְדוּתָיו מַצְטַבְרוֹת אַחַת לִיד רְעוּתָה מְסֻפְרוֹת אֶת יָמָיו,
 אֶת יָמֵי הַשִּׁבְטִים, מִתְחַבְּרוֹת לְסֻפּוּרִים-צִיּוּרִים עַל הַסְּלָעִים
 שֶׁנִּחְרְתוּ בְּסִימָנִים בְּאִמְצָעוֹת לֵהָב סִימְנֵי הָאֶבֶן. דְּמוּיֵי הַצִּבְעֵי
 הָאֵדֹם וְהַצָּהָב שֶׁל קוֹדֶמָיו מְזַכֵּרִים זְרִיחוֹת וּשְׁקִיעוֹת גִּלְגָּל הַחַמָּה
 שֶׁסָּמְנוּ אֶת חַיָּיו, הַמְּבַדְדִּים, הַשִּׁקְטִים.
 לוֹחֹת הָעֵץ וְהַסְּלָעִים הַמְּגֻמָּרִים נִכְנָעוּ לִידָיו הָעֲדִינּוֹת,
 נָתַן בָּם סִימְנֵי נִקְדוּתָיו -
 סֵפֶר זְכָרוֹנוֹתָיו

תודה למשוררת אורה עשהאל

יעלה ויבוא המשורר מנחם פאלק

מנחם פאלק הוא משורר, סופר, עורך, מפיק ומנחה. בשנת 1964 עלה הנער
בן המצוות ארצה מרומניה. עד כה פירסם תשעה ספרי שירה ושני ספרי עיון.
פעיל באירגונים, חבר בוועד המרכזי של אגודת הסופרים.
המשורר מנחם פאלק יקרא את שירו 'פעמון האור'

פֶּעֶמוֹן הָאוֹר

מאת: מנחם מ' פאלק

בְּשַׁעַת בִּקְרֵי מִקְדָּמָה
הַחֲשֵׁךְ עֲדִין עוֹטֵף אֶת בְּתִי יְרוּשָׁלַיִם
וְאֲנִי רֹאֲיָתִי אֶת הָאוֹר.

גְּלִימַת תְּכֵלֶת לְבִשׁ הָאוֹר
אֲרָכָה אֲרָכָה
רְקוּמָה בְּדַבְרֵי חֲכָמָה
וּמִשְׁרוּלִיָּה זָרְמוּ פִלְגֵי תִקְוָה
לְיוֹם אַחֵר
לְיוֹם חֲדָשׁ
מְלֵא צְפוּיֹת.

עֲצָמָתִי עֵינֵי לְרֹאוֹת אֶת הַפֶּלֶא
וְכֶתֶר נֶעֱמַד מֵעַל הַגְּלִימָה
כֶּתֶר עֲשׂוּי אֲבָנִים טוֹבוֹת
הַמְקַשְׁטוֹת בְּסִיס מִתְּכֵת צֹהֵב לְבָן
וּמַעֲלִיו רָצְדוּ זְקוּקֵי כּוֹכָבִים.

מִתַּחַת לְכֶתֶר הַחִלּוּ לְהוֹפִיעַ
פָּנִים עֲגֻלוֹת וְטוֹבוֹת

עֵינַיִם מִפְּרוֹת

וְזָקוּ לָבוֹ.

מֵעַלְיוֹ קָרַם עוֹר בְּהִיר

סָבִיב לְעֵינַיִם הִירָקוֹת

לְאֲזֵנַיִם

וּפֶה הַמִּמְלֵמֶל דְּבָרִים

בְּשִׁפָּה לֹא בְרוּרָה.

מִהֶפְנֵט הַבִּטָּתִי בְּדַמוֹת

הַמִּתְהַוֶּה לְפָנַי.

שֵׁשׁ כָּנָפִים נִדְבְּקוּ לְגִלְיָמָה

שֵׁשׁ כָּנָפִים צְחוּרוֹת

הַנְּעוֹת בְּעֵדִינּוֹת

וּמִשָּׁב אֲוִיר קָרִיר מְרַעֵנֵן זָרֵם מִקֵּוֹ.

מֶלֶה לֹא הִבֵּנְתִּי מִדְּבָרֵי הָאִישׁ הַמוֹזָר

הַנוֹלֵד בְּזִקְנָתוֹ לְפָנַי

אֶךְ תְּמוֹנוֹת חֲדָרוֹ לְמַחִי

תְּמוֹנוֹת חֲדוֹת, צְבָעוֹנִיּוֹת

רְבוֹת מִשְׁמָעוֹת.

לֹא יָכַלְתִּי לָזוּז וְלוֹ כִּפְסָע מִמְּקוֹמִי

וְלֹא רָצִיתִי לְהִפָּסֵד אֶף תְּמוֹנָה

אֶף צָלִיל.

דָּבָר נְבוֹאָה הֶעֱבִיר הָאִישׁ אֵלַי

דָּבָר הָעֵתִיד הָעָשׂוּי לְבוֹא

עֵתִיד שֶׁל אוֹר

עֲתִיד שֶׁל יָמִים טוֹבִים
עֲתִיד שֶׁל מַעֲשִׂים בְּרוּכִים.

מְתִי? שְׁאַלְתִּי אֶת הָאִישׁ.
מְתִי זֶה יִקְרָה?
וַיֵּמָּה עָלִי לַעֲשׂוֹת כְּדִי לַעֲזֹר
כְּדִי לְהַבִּיא אֶת הַיּוֹם?

אַתָּה תִּדַּע - אָמַר לֹלָא קוּל
אַתָּה תִּהְיֶה מוֹכֵן
כִּי סִבַּלְתָּ מַסְפִּיק בְּהַכְנוּתִיךָ
כִּי עָרוּךְ אַתָּה לְמַשִּׁימָה.

פָּתַע הַחֵל נִמּוּג
קִדְּם זָקֵנוּ הַלָּבָן
אַחַר עֵינָיו הִירָקוֹת
גְּלִימַת הָאוֹר
וְהַכֶּתֶר הַכָּפוֹל
וְאַנִּי נֹתֶרְתִּי מִשְׁתָּק
מֵאַמִּין
וְכָל הֶגֶה מְסֻרָב לִצָּאת מִפִּי.
רַק שְׁבָרִי מְלִים
שָׁאֵת מִשְׁמַעוּתָם לֹא יִדְעָתִי
אֶת שְׁפָתֶן לֹא הִכְרָתִי.

אַךְ מָה זֶה חֲשׁוֹב.
הֲרִי הוּא הַבְּטִים שְׁאָבִיא תוֹעֵלֶת
הַבְּטִים שֶׁהָעֲתִיד הַטּוֹב מִתְדַּפֵּק עַל הַדָּלֶת

ועלי רק להקשיב ולהענות.

אכן הבנתי:

אני מוכן

ממתין לצלצול פעמון האור.

תודה למשורר מנחם פאלק

שיר חנוכה

קהל יקר, נרות החנוכה דולקים ברחבי ישראל כדי לראות ולהראות את הנס שכולו אור ואורה. אין טוב מלסיים את הערב על שירת האור בפסוק מספר קהלת (יא, 7), שהוא שירה צרופה לכל הזמנים: "ומתוק האור, וטוב לעיניים לראות את השמש". ראו גם ראו - הקוסמוס ובן אנוש חברו יחד בכמה מילות שיר. ובהמשך אומר החכם באדם: "כי אם שנים הרבה יחיה האדם, בכולם ישמח ויזכור את ימי החושך". זיכרון ימי החושך שלנו כעם וכפרטים - הם הבסיס להשוואה – למשמעות האור והנאורות בחיינו. שהרי כפתגם אפגני: אם לא היו בעולמנו אבני חצץ, מי יכול היה להעריך את אבני החן. בתוך החשיכה אנו לומדים על סגולות האור.

תודה ליו"ר האגודה, בלפור חקק, ותודה לכל המשוררות והמשוררים שהעניקו תוכן ופיוט והרבה אור לערב זה. תודה לזמרת גלי חי. תודה מיוחדת לכל העוסקים במלאכה באירגון הערב הזה: משה מיטלמן, מנכ"ל האגודה, וילהלמינה יו"ר ועדת אירועים ופרידה רפאל העושה במלאכה. תשואות חן חן גם לקהל היקר שלנו..

לילה טוב קהל יקר. אני מאחל לכם חיים של אור ונאורות. ושמחה בלב.

חג אורים שמח.

